

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік: зі щоденною
виплатою 7 доларів, або 12
рублів; з виплатою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з виплатою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокое число по 10 сот.

Телефон Редакції ч. 1484. — Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслановкх псалмів М. Шашкевича

Виходить у Львові що дня
крім неділі руских съят
о 5½ год. по полудни.

Редакция, адміністрация
експедиция «Руслана» при
ул. Осолінських ч. II. партер
(фронт від ул. Тихої). Експе-
диция місцева в Агенції
Соколовского в насажі Гаве-
мана.

Рукописи звертає ся лише
напередні застереженя.—

Реклямації неопечатані є
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Яка буде політика Юрія V.

(X) Несподівано скоро і нагла смерть англійського короля Едварда, великого політика і дипломата, викликала, як ми вже зазначили на іншому місці, велике враження в політичних кругах Європи і тепер задають собі в тих кругах питання, яка буде політика нового короля, його сина і наслідника Юрія V. Личність нового короля перед вступленням на престол так само не відома політичному світові, як перед дев'ятьма роками була личність його вітця, помершого що й по короля Едварда. Тепер, коли виступив він на європейську арену політичну, бачність усіх звертає ся на нього, всі глядять відповіді на наведене в горі питання о його схильностях і прикметах. Досі однак він нігде і нічим не виявив свого, він так само жив у затишку приватного життя, як його покійний отець. Першою виявою його почувань, його поглядів, його засад і змагань, се промова виголошена на «Великій Раді», про котру ми згадали вчора. В сій промові відозвало ся таке щире чутство, яке виявляє син, що втратив вітця, в сій промові зазначив новий король, що втратив не тільки вітця, але й друга й радника. З тих слів проглядають виразно відносини між вітцем і сином, однак не можна нічого певного дізнати ся про політику нового короля.

Він висловив лише свої горячі почування з достоїнством і непорочною людяно-

стю. Згадав в сій промові вправді і про бережене конституції, алеж се в Англії річ сама про себе зрозуміла. До недавна здавало ся вправді, що англійська конституція так точно і вузко обмежує становище і діяльність Корони, що там нема місця і нагоди виявити ся як слід індивідуальности володаря. Тимчасом померший король Едвард засвідчив перед світом, що загранична політика в останніх кількох літах була питомим його ділом, що він був справжнім провідником парламенту і його сторонником. Не можна отже на основі досвіду останніх літ і відомих загальноподій в заграничній політиці європейській тепер говорити, що володар Англії має бути лише оруддям в руках парламентарної більшости і що він не має ніякого особистого впливу на взаємини з іншими державами. Тимто з огляду на се насуває ся таке питання, чи зміна володаря не вплине на заграничну політику і взаємини держав європейських між собою? Насуває ся питання, яке займе становище король Юрій до державних союзів, до порозуміння поодиноких держав між собою і як все те буде впливати на європейський мир?

Отже на се питання находимо перший натяк відповіді в телеграмі до президента Франції Фалліє, в котрій крім подяки за співчуття з нагоди смерті вітця зазначає, що се співчуття причинить ся до скріплення цінної приязни з французькою республікою. Коли ще до того зверне ся увагу на доповнюючу телеграму держ. секретаря для заграничних справ Едварда Грен, котрий вказав

на визначну участь помершого короля в укріпленню сеї приязни поміж обидвома сусідніми державами і в змаганню до обезпечення європейського мира, то стане також зрозумілим становище нового короля до заграничної політики. Висловлені в телеграмах послыди стають певним доказом, що новий король піде в заграничній політиці слідами свого вітця, дорогою порозуміння передовсім між Англією і Францією і політики опертої на приязни обидвох сих держав. Новий король з пієтизму для свого вітця звертає ся тою самою дорогою в заграничній політиці, якою ступав за все своє володарство король Едвард. Покійному королеви повело ся розв'язати перші непорозуміння поміж обидвома державами і зблизити ся до Франції, а новий король, обнимаючи по смерті батька державну керму, вважав потребою серця зазначити, що з наслідством престолонаслідника також і удержане дотеперішних взаємин з Францією.

Однак Франція творить дводержавний союз з Росією, а з того виходить само про себе, що порозуміння Англії з Францією веде також до порозуміння з Росією. Спершу се порозуміння згаданих трьох держав мало за короля Едварда різкий і воєвничий напрям, але переходом стало оно більше мирне. Турецька революція ударемнила пляни обдумані в Ревлю. Франція сама мирною політикою приневолити Англію злагодити заострення з Німеччиною, а удари вимірені проти Австрії з нагоди прилуки Босни-Герцоговини не досягнули нія-

О. П. А. Шеган (P. A. Sheehan).

Мій новий сотрудник.

Оповіданє із записок ірландського пароза.

Переклав Володимир Держирука.

(Дальше).

Розділ XII.

Новий замисл.

Раз на початку грудня вибрав ся я до мого о. сотрудника.

Був се один з тих днів, що лишають після себе нестерті сліди під видом пігнутих й поломаних дерев. Вітер полуднево західний ревів і кидав струї дощу на море, трясовини і гори. Ровами села плвли з шумом струї брудної, сірої води. Не було видно жадного живого сотворіння крім качок, що без ляку бродили по болоті і квакали тільки тоді, коли сильніший подув вітру роздував їм піре і кидав їх з місця на місце.

— Огидна пора — сказав я, входячи до о. Летбі.

Поглянув на мене допитливо. В тій хвили вітер затряс віконницями і заревів так, неначе говорив: Владу сюди й поломлю все без вашої волі.

— By Jove!) — закликав сотрудник. — Ніколи не було мені ліпше. Кожда буря, кождий глум вихру прив'язує мене тісніше до сего кубла.

В самій річці кубло було досить миле. В печі горів огонь з камінного вугля, торфу і бо-

лотної дубини — наймиліший огонь в світі — з кожного вугля виглядала охарність, навіть певного роду елеганция, тепло і смак. Образи збільшали білість стін, отворений фортепан запрошував до гри а позолочена червоно-сина і сіра оправа книжок в бібліотеці мигтіла в світлі палаючого огню. Одним словом: образ прегарний в порівнянню ще з вихром, шалючим на дворі

— Чого мені треба більше? Вигоди? Маю її. Виставности? Вона є також. Здоровля? Богу дякувати, воно мені дуже служить. Товариства? Ось тут на полицках маю монархів світа, готових на мій поклик. Плятон, Есх'ель, Аристотель Вергіль, Данте, Шекспір. Покличу їх а вони сейчас відмикають уста і говорять. Хочу самоти — вертають гені назад на своє місце в шафі.

Вітер знов затермосив домом, неначе хотів його перевернути.

— Не дуже було би приємно, коли би хто завівзав тепер до хорого! — замітив я.

— Не було би за се гвіву! — одвітив. — Теплий огник був би оісля ще миліший. Нічого так не люблю, як прохід серед бурі, там, під скалами, на морськїм побережю, коли студїнь проймає, а морська сіль осідає на устах. Що за розкіш вернути з такого проходу, зміняти одне і сісти в теплій, милій, комнаті! Нині рано я вже виходив.

— Нині рано? Куди? — питаю.

— До Кампїонів.

— Жартуєте..

— Говорю щирю правду. А знаєте, отче добродію, по що?

— Не умію відгадувати загадок.

— Знаєте, отче парох, вдовицю з Мойдору?

— Ні. Однак.. Чи се не та, що старає ся о дозвіл на продаж горячих напїтків.

— Так.

— Може отець добродій помагають їй в тій справі?

— Ні, Боже борони. Се був би великий промах!

— А я таки поміг.

— Що?!

О. Летбі поглянув на мене заклопотаний, вкінці сказав:

— Даруйте, отче парох, скажу, як було. Прийшла до мене нині рано перемокла, в подертій одїню. Вдовичий її стрій, як мокра шмата. Сіла там. Видко ще на долівці сліди заболочених її ніг. Розказувала, що її чоловік умер недавно тому, лишаючи її без гроша з дрібними діточками. Коли — говорила — я їй не поможу, то буде хіба мусїла шукати місця в заведеню для убогих. Чула про мене, що я добрий, бо так всі говорять.. Уважате, отче парох?

Я кивнув головою, що все розумію.

— Вкінці — говорив сотрудник — сказала, що є одинокий тільки ратунок для неї, іменно: одержане дозволу на вишїнк пива і горівки.

Почувши се, перервав я їй мову.

— Колиб ви просили мене — сказав я — о заіменоване вас двірською дамою, наслідок був би такий самий. А впрочім: скорше дам собі відрубати праву руку а не дозволу на заложенє нового шинку. Ні! Я рішений старати ся о се, щоби в селі був що найбільше один шинок.

кого успіху, бо Франція відчувала кінчену потребу мира а Росія після погрому на далекім Сході не мала сили до війни з Австрією. У взаєминах з Німеччиною послідувала значна поправа, бо англійські державники набули переконань, що Німеччина не дасть ся пірвати авантюричною політикою проти Англії. Ту ецка революция, настрій у Франції і в Росії причинили ся до того, що наміри порозуміння сих держав значно віддалили ся від первісно витчених цілей і що тепер можна з більшою певністю числити на удержанє европейского мира.

Порозумінє переведене між Англією, Францією і Росією ще за верховладства англійських консерватистів а відтак піддержуване за ліберальної системи має сегодня значно инший вигляд і инші наміри, як спершу а то тим більше, що із смертю такого впливового і могучого дипломата і політика, як король Едвард усунувають ся також небезпеки, котрі з цілою грозою показали ся були на політичнім овиді після зїзду в Ревалю і підчас австрійско-сербского спору о прилуку Босни й Герцоговини. Зазначенє короля Юрія, що він бажає удержати порозумінє і приязнь з Францією а тим самим і з Росією, не означає ще нічого небезпечного для світового мира, бо становище сих держав значно змінило ся і поправило у відносинах до тридержавного союзу. Порозумінє з дводержавним союзом може новий король плепати в інтересі культурного розвитку і цивілізації і нема ніякої кінчености до зміни з тридержавним союзом, а король Юрій певно не буде бажати такої зміни.

Хто сидить на галицкім Митрополічім престолі?

Від якогось часу видно у нас явну та широку протикатолицку пропаганду звернену передусім проти особи нашого Митрополита А. Шеллицкого.

Майже вся москвофільська преса як: Галичанинъ, Русское Слово, Прикарпатская Русь, Голос Народа... лютять ся та бісять ся, що на митрополічім престолі не бачить якогось схизматичкого архієрея, а ревного католицкого Владіку.

На доказ возьмім кілька примірів. В ч. 111 „Прикарп. Руси“ представлена деморалізація та безвіре цілої галицкої Архієпархії, а вина за се

Гляділа на мене з розпукою. Вкінці загра- ла в ній кельтійська кров.

— Дуже се легко, отче сотрудник, учти нуждарів, що не мають кусника хліба і даху над головою, коли у вас є дивани і образи і фортеця і бронзові прикраси до печи; коли би однак ваша всечесність мали, так як я, четверо дітей до виживленя, то ваш спів був би трохи инший.

Підвела ся і звернула ся до дверей.

— Боже, змилосоуди ся над нуждарями — сказала — бо хтож їм допоможе, коли навіть сьвященники покидають.

— Не знаю, що стало ся зі мною; та слова сі так на мене поділяли, що я закликав:

— Слухайте жінко! Я сказав, що не можу вам помочи до одержаня дозволу на шинок, бо се не є згідне з моїми пересьвідченнями. Отже зробимо ось що. Піду з вами до капітана Кампіона і представлю йому вас на основі листу вашого пароха. А памятайте, Аві словечка не скажу у вашім інтересі! Розумієте?

— Розумію! Нехай Всевеликий благословить вашу всечесність! — одвітила. Гнів її зник без сліду.

Ми пішли.

(Дальше буде).

спадає не на кого иншого, як на Митрополита. В ч. 166, 167 і 168 тойж часописи в статях під заголовком „Єзуїти за работой“ Митрополит представлений за ворога всего, що руске, ба навіть за ворога віри, обряду та унії. Числа сі розіслано даром для агітації до многих Урядів парохіальних.

Додаймо ще ту статью перепечатану з російской часописи „Новое Время“ ч. 46 а інспіровану нашими москвичами, котра появилася була в передпоследнім числі перед Різдом в Прикарп. Руси, а в котрім Митрополита названо „Протезом“ та обкидано бологом; або і ту перфідну найсвіжшу інтерпеляцію Куриловича і Глібовидкого — а будемо мати понятє, як сі відступники і зрадники нашого народу, воюючи клеветою і очерненням, намагають ся представити Митрополита таким, що єго заданєм є запропастити наш обряд, нашу віру, наше духовенство, наш народ.

Тому ми, хоча не покликаві до того, а може навіть бути, що проти волі Митрополита, хочемо в імени многих висказати свою гадку про нашого Владіку не для чого иншого, як тільки для того, що 1) наколи нинішнім людям після новітної морали вільно писати все, що подобає ся без огляду на те, чи правда, чи лож, то гадаємо, що також нам вільно писати те, що уважаємо правдою, а 2) для того, що безличність ріжних чорномазів, котра вже давно перейшла всякі можливі границі, не позваляє нам дальше прислухуватись та довше мовчати на ту діявольску їх злобу, а приневолює нас кінченно забрати голос.

І ми висказуючи отверто нашу гадку, просимо не підозрівати нас о нічо і не инакше нас розуміти, тільки так, як ми ту пишемо. Бо так, як пишемо, так думаємо, так розуміємо, так відчуваємо; о тім, що пишемо єсьмо внутр сьвято переконані...

Широка, високо ідейна та спасенна у своїх наслідках діяльність нашого Владіки видає ся для многих наших людей, чито духовних, чи сьвітських неясна, незрозуміла, непевна...

Після нашої гадки причина єго та, що багато є таких, що єго не знають добре, та не розуміють; а коли знають, то хіба поверховно, здалека...

І в тім лежить причина, що єго зле розуміють...

Про те, що би діяльність нашого Митрополита по правді і справедливости осудити, треба добре єго пізнати, треба з близька з внутр — що так висловимось — приглянути ся єго принципам, єго засадам, єго переконаням, яких держить ся та після яких поступає у своїй ідейній праці на релігійнім та церковнім полю — а пізнавши, висказати свою гадку...

Якіж принципи єго житя?

Граф з роду, що виховав ся та виріс у великім сьвітї посеред достатку і перепиху; що покінчив всякі можливі студії, що розслідив всі науки — кидася і лишає то все вступає в монастир, стає убогим монахом-Василіянином.

Лишає рідню, отця і матір. А чому? спитає хто... Тому, бо Христос каже:

„Іже любить отца своего или матеръ свою паче мене, нѣсть мене достоинъ.“

Вирікає ся майна, розкішного житя, а вибирає то наше убожество! Чому? Тому, що „большое богатство египетскихъ сокровищъ вмѣнивъ поношеніе Христово“.

Пристає до нашого убогого, прокривдженого, всіми зтопаного, від всіх зневаженого народу, учить ся єго мови, привикає до єго звичаїв і обичаїв, цілою своєю душею співчує по тяжкій недолі... А чому? Тому, що

„Паче изволивъ сострадати съ людьми Божіими...“

(Дальше буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Відручне письмо монарше про скликанє нового сойму угорского на д. 21. червця, о чім ми вже вчера згадували, зазначає, що

моральні і материяльні інтереси краю не полагождені і вимагають скорого рішеня.

Виборчий рух (вибори, як ми згадували, назначені на 1—10 червця) в Угорщині тепер в повнім розгарі. Окрім недільного віча б. міністра Кріштофого, о чім вже була вчера згадка, відбули ся ще й инші віча виборчі, однак значіне їх і вага остає далеко поза тамтим вічем. Гр. Тісса промовляв в Шарошпатак піддержуючи кандидатуру кн. Людвика Віндішгреца, а відтак удав ся до Шаторліяс Уйгелі, піддержувати держ. секретаря Казі. Але там зустрінули єго вельми непривітно. Обидвох обкидано каміннями, запортками і піском, так що були приневолені втікати. Секретаря Казіого так відлено камінєм в голову, що винесено єго непритомного. Кн. Віндішгрец був приневолений сточити бій з каменярами, котрі єго також поранили. Крім того промовляв Васоні в Прешбургу, Етвери в Пешті а гр. Аппоні в Найзоль.

Важною була промова бувшого міністра торговлі Лянга в Дебречині, в котрій він виступив проти змагань Кошутівців до особистої унії і зазначив, що Угорщина може мати будучину лише в звязи з Австрією. Він назвав дитинством і зарозуміlostю намаганє Кошутівців до підорваня підвалин австро-угорської угоди. В справі виборчої реформи треба змагати до рішучого кроку вперед а вистерігати ся половиности.

Гр. Андраші не прийняв мандату предклаганого єму відпоручниками з Кошиць, бо не міг би числити на однодушний вибір а не хоче наражати місто на велику боротьбу виборчу.

Підчас відкритя церковного румунского синоду дійшло до немилых демонстрацій проти єпископского вікарія Василя Мангру, прихильника політики Тіси, ворожой Румунам. Підчас богослуженя обкидано єго запортками, а демонстрация поновила ся на нараді синоду, так що Мангру був приневолений утікати бічними дверми. На обіді у єпископа Папа не хотіли коло Мангра засісти деякі гості, а румунські послы напали єго опісля в готелю, звідки був приневолений утікати під охороною поліції.

Заграниця.

Хоч турецкі вісти про повстанє в Альбанії є вельми оптимістичні, то одначе по правді відносини в Альбанії не є так дуже вірадрні. Вправді повстанє вже по малу притихає, зате в турецкім війську вибухли непорозуміння. Іменно серед офіцирів 3. корпусу не може дійти до згоди, в якім напрямі має бути ведена акция супроти Альбанців. Офіційально стверджено, що начальник 3. корпусу Гаді-баша вніс просьбу о відпустку зі свого становища, а кажуть, що також начальник 18. дивізії генерал Джаба вніс просьбу о відпустку і відїхав до Царгорода, де був на послуханю у міністра війни перед єго відїздом.

Міністер війни Магмуд-Шефкет прибув вже до Солуня, звідки удає ся дальше до Іскібу. Загально говорять, що власне ті непорозуміння серед війська є цілю єго подорожі; він має їх полагодити. Впрочім міністер війни є тої гадки, що положе в Альбанії не є непокояче і надїє ся, що усмирене Альбанії удасть ся небаком перевести. Він пересьвідчений, що колиб розходило ся о внішнього ворога, то Арнавти станулиб по стороні правительства як один муж.

До 9. мая був такий вислід тіснійших виборів в 225 виборчих округах у Франції: Вибрано 20 републиканців, 104 радикалів і соціялістичних радикалів, 13 независимих соціялістів, 47 зєдинених соціялістів, 28 прогресистів, 4 націоналістів і 9 консерватистів. Вислід в 4 випадках ще невідомий. Републиканці зискали 11 місць, а стратили 12, радикали і соціялістичні радикали зискали 29, стратили 42, независимі соціялісти зискали 5, стратили 11, зєдинені соціялісти зискали 29, стратили 9, прогресисти зискали 18, стратили 9, націоналісти зискали 3, стратили 5, консерватисти зискали 4, стратили 9 місць. Доси вибрано 593 послів (разом з послами, вибраними в першій часті виборів), а іменно: 79 републиканців, 262 радикалів і соціялістичних радикалів, 26 независимих соціялістів, 76 зєдинених соціялістів, 72 прогресистів, 16 націоналістів і 62 консерватистів. Число нововибраних послів виносить 201.

*) Зевесом клеветуть ся в Ірляндії, щоб не зневажати Божого імени. — Пр. пер.

Вибори у Франції не принесли ніяких надзвичайних несподіванок, але з їх висліді можна аложити собі образ будучого парламенту. На перший погляд нічо не змінило ся, але в дійсности так не є. Бо до нового парламенту вийде 74 революційних соціялістів, т. зв. зєдинених, отже о 21 більше, чим в старім парламенті. Число мандатів інших сторонництв остає незмінене. Замітний особливо вибір бувшого предсідника парламенту Бриссона, Жореса і Мільранда. На 597 вибраних послів правительственну більшість буде становити 362 послів, а імено: 248 радикалів і радикальних соціялістів, 26 независимих соціялістів і 88 республіканців з лівіці.

Також вибори до кортезів в Іспанії відбувають ся незвичайно спокійно. Они виказують значний приріст республіканських голосів і вибір першого соціялістичного посла до парламенту. Доси вибрано 44 консерватистів, 144 лібералів, 48 республіканців, 1 соціяліста, 10 карлістів, 2 независимих і 6 реджіоналістів. В Мадриті побідили зєдинені соціялісти і республіканці після приватних вістий 11.000 голосами, після дат міністері внутрішних справ 9.000 голосами. Між вибраними є проводир лібералів Морет, проводир консерватистів Мавра, міністер просвіти гр. Романонес, посадник Мадрита Родрігез, проводир соціялістів Іолезняс, проводирі республіканців Альварей, Солі Ортева і Лерус.

Просимо відхобити перегляду.

Новинки.

— **Календар** В п'ятницю: руско-кат.: Якова ап.; римо-кат.: Іллярія. — В суботу: руско-кат.: Бремїї прор.; римо-кат.: Боніфатія.

— **Ловецька вистава у Відні.** Цісар звидів вчера ловецьку виставу і висловлював ся дуже прихильно про неї.

— **Монополь сірників.** З Будапешту доносять, що угор. правительство згодило ся на монополь сірників. Монополь буде отже на певно заведений, лише не знати, в яким виді.

— **На науку ремесла до Відня** вислала оноді „Руска бурса ремісничя і промислова у Львові“ 11 хлопців селянських і маломіщанських. Вислани хлопці будуть вчити ся: 4 кравецтва, по 2 столярства і ковальства, а по 1 шевства, бляхарства і токарства. Коли ся перша висилка удасть ся, імено, коли хлопці привикнуть до тамошних звичаїв і майстри з них будуть вдоволені, буде бурса від часу до часу знов хлопців до Відня висилати за кождоразовим оповіщенням що до услів, на яких віденські майстри приймають хлопців на науку.

— **Персонал „Дністра“.** Цікаво буде знати нашій ширшій публіці, кільки людей нашло в „Дністрі“ занятє. Отже крім Дирекції і Надз. Ради, які тут не входять в рахубу, весь персонал „Дністра“ числить 117 осіб, а імено: 1 секретар, 1 каснер, 1 ліквідатор, 1 референт гіпотечний, 1 бухгалтер, 1 адюнкт I. кляси, 1 адюнкт II. кл., 3 адюнкти III. кляси, 5 асистентів I. кляси, 10 асистентів II. кляси, 13 асистентів III. кляси, 3 офіціали II. кляси, 2 канцелярийні урядники, 10 практикантів, 44 канцелярийних помічників і писарів, 10 мавбулянтів і 10 слуг. В сїм також лежить велике значіне сєї інституції, що тільки своїм людям дала пристановок. Урядники „Дністра“ становлять по деяких наших львівських товариствах головний контингент членів, хоч, на жаль треба зазначити, також багато з них поза своєю канцелярийною роботою зовсім не бере участи в народнім житю, як би сего можна було надіяти ся від независимого урядника рускої інституції.

— **Пожар в Перемишлянах,** про який ми вчера подали телеграфічну вістку, вибух в середмістю межі жидівским населенєм і знищив 75 домів мешкальних, а взагалі коло 300 будинків. Між иншими мали згоріти суд і почта, хоч сїй вісті заперечено. Будинків державних боронило передсїм військо, перебуваюче там на маневрах. На поклик перемишлянського магістрату вислано зі Львова вчера о 10. год. рано три пожарні табори. Огонь шалів при сильнім вітрі від рана до вечера. В місті завязав ся ратунковий комітет, який має подати поміч найбільшим, що остали без криші і хліба.

— **Скарб.** Під костелом оо. Домініканів у Львові розкопують пивницю, щоби зробити там кринту. Оноді робітники, що вивозили тачками глину, побачили в глині багато штук срібних реньських з 50. літ минулого століття. Очевидно, що зараз вибирали ті гроші, а повернувши з порожніми

тачками до підземеля, розповіли про се робітники, що копав землю. Всі три взяли ся дальше до розкопування і вибирування реньських і наповнили ними цілі кшнені. Вночі всі три попили ся, а на другий день прийшло з них лише два до роботи. Інші робітники з зависти, що їм не пощастило ся найти грошей, донесли про сцю подію поліції. Висланий агент відобрав від двох робітників ще 126 штук реньських, а третого щасливця не можна поки що найти. Хто ті гроші закопав в пивниці під костелом, не знати.

— **Як я оглядав комету?** Ще два-три дні, а не буде вже видно комети Гелєя на східнім небі, а покаже ся аж по 20. мая на західнім небозводі. Чому би я не мав бачити тепер комети — подумав я собі — і вибрав ся сєї ночі оглядати комету з Високого замку. Небо було чисте в горі, а між мільярдами звїзд, що мерехтіли на темно-синім небозводі, визначала ся найбільшим сявном планета Юпітер, яка сьвітить тепер цілими ночами. В алеях замкових плянтацій була німа тишина, а лише десь високо під кіпцем чути було веселі голоси якогось гуртка молодих людей, що так само як я ждали на комету. В дебрах під Високим замком лягло кілька соловейків, дуже рідких гостей в околицях Львова, а зі ставів Кисельки підносило ся проймаюче кваканє мільонів жаб. Чудна симфонія весняної ночі, така чужа і незнана великоміському населенцеві, а така звичайна, буденна для селянина. На північно-східнім небозводі починало зоріти. Над овидом простеляв ся вздовж землі темний пояс мраки, над ним що раз яснійшим ставав пояс чистого неба, а висше розстелилась не широка але довга, чорна хмара, заслоняюча значну часть північно-східного небозводу. Обставини складались неприхильно для побаченя комети, яка мала показати ся зза овиду о год. пів до 3-ої. Уже півтора години перед тим зібрав ся на замок доволі великий гурт цікавих. Факрами і пішки спішили Львовяни цілими родинами і обсадили підобіч Піскової гори та алеї і стежки замку з видом на схід сонця. На жаль, шкода було як їх, так і мого труду. Комета соромливо десь сховала ся поза хмарками, чи заспала твердим сном. Уже зійшла була равна зоря — Венус — яка має сходити в пів години по появі комети, а комети ніяк не було видно ні голим оком ані через льорнетки. Публика розходила ся по 3-тій годині розчарована, нарикаючи на „астрономів“, що по часописях описують „оглядану“ ними комету. Колиб не чаруючі вражїня соловієвої ночі, то і я був бим невдоволений. — С.

— **Переселенє до Канади в марцо** с. р. В марцо приїхало до Канади більше імігрантів чим в марцо м. р. Всіх імігрантів начисляють на 33.075 а в м. р. в сїм самім місяци приїхало 16.469. Сего року в згаданім місяци приїхало 16.469 імігрантів із Зєдин. Держав, а 15.755 з Європи. Протягом цілого року до кінця марця приїхало до Канади всіх імігрантів 208.794, з чого із Зєдин. Держав 103.789 а 104.995 приїхало з инших країв. Передминулого року приїхало 146.908 поселенців, з чого числять 59.832 із Зєдин. Держав а 87.086 з заморських країв. З тих чисел видно, що іміграція в тім місяци була найбільшою в історії Канади.

— **Процєс проти Гофріхтера** має розпочати ся дня 17. с. м.

— **75.000.000 дол. шкоди.** В 15 стейтах Зєдин. Держав і почасті в Канаді наробив недавно мороз і буря шкоди на 75 мільонів доларів. Майже весь цвїт овочевих дерев понищений а в части також ярина. Се все стало ся протягом одной доби. Така буря навістила усї ті стейти, що лежать або припірають до великих озер. В Мінесоті, північній і полудневій Дакоті багато засївів знищило. Пароплави захоплені на озерях, понесли шкоду а деякі занесли Бог зна де. Деякі знова згубили ся, як от „Опівнічний Король“, на яким було 50 пасажерів, як також один тягарець десь подів ся. Таке знищенє овочевого цвїту відчє майже ціла Америка, бо хоч в инших стейтах овочі зародять, то будуть дорогі. На сїм скористала би полуднева Оутерія та Бритійська Кольомбія.

— **Крадіж книжок.** В останних місяцях оголошував один молодий чоловік, що має на продаж дуже цінні давні книжки. Переважно закупили у него сї книжки, особливо унікати, книгари. Они аж пізнійше переіонали ся, що сї книжки походять з віденської університетської бібліотеки і донесли про се управі бібліотеки, яка почала сейчас дохожденя, з котрих виявило ся, що в бібліотеці покрадено багато незвичайно цінних книжок з початків друкарської штуки се є 15. і 16. столітя. Дирекція віденської поліції сповістила про се австрійські і заграничні книгари, особливо віденські і німецькі. На основі поліційного окружника арештовано 6. с. м. в Липску одного чоловіка, що продавав антиквареві незвичайно вартну і рідку книжку. Він є мабуть сивм злодієм. Називає ся Осип Кудерна recte Гарр-Гарг, уроджений в Чілї, має 24 роки і, як повідає, є письменником і кабаретистом.

Поетичний кутик.

Пісня.

Тихо, тихо з річки вода лєть ся в тепле море,
Ой, ще лекше в спів вливаєсь серця мого горе.

Сумно, сумно бір заводить як листє падає,
Ще сумнійше, ще тужайіше спів отсей лунає.

Нїжно, мрійно в сні пташина квилить — про-
[квилєє
ще ніжнійше над тобою пісня ся витає.

Тужить пісня, плаче пісня в круг тебе тихенько,
тихше, мов роса, що з цвїту спадає раненько.

Тихо, мрійно, сумно, нїжно моя пісня лєть ся,
аж — мов стяжка мрак холодних — вкруг тебе
[обветь ся..

Нї! Змією обіветь ся — стисне — омотає,
затроїть кров в твоїм серці — огнем запалає!

Як змія чарує пташку, що від чару гине,
так і пісня причарує тебе, мій єдиний.

Хоч ова, мов шмер криниці тиха і тужлива,
дуже, дуже обманьчива і для тебе мстива.

Вкруг тебе ся Русалчина пісня йме лунати,
мов огнем жалем-тугою серце обіймати.

В нїй учувш жаль, розпуку, в нїй горе, ой горе,
таке темне і глибоке, безкрає мов море...

У тїй пісні, що так тиха, як леготу тхїїнне,
вкрита полумінєм цілунків і серця прагнїнне.

В нїй учувш вкриту жажду, коханнє нещаснє —
і душа займєсь тугою — й згаснєш, як блєск
[гаснє..

Без болїння звянєш, згаснєш — знать не мєш,
[від чого,
а се горе перейде так із серденька мого.

Горе силою могутнє, коханнє нещаснє,
вбє — спалить тебе і згаснєш.. тихо як сьвіт
[гаснє..

У. К.

Оповідки.

— **Адв. др. Володимир Охримович** провадить тепер адвокатську канцелярию у Львові при ул. Асника 1. (ул. Паньська 3.)

— **Львівський „Сокол“** уладжує в суботу дня 14. с. м. роковий вечєрок гімнастично-вокальний, на яким виступлять з вправами: члениці, члени і ученики „Сокола“.

— **3 „Бандуриста“.** Взиває ся всіх товаришів, членів „Бандуриста“ ходити точно на проби хору в поведілки і четверги. — *Виділ.*

— **Українське протиалькогольне товариство „Відродженє“ у Львові** уряджує курс викладів, які відбудуть ся в днях: 15, 16, 22, 26, 29. мая і 5. червня від години 1/2 5—1/2 6 по полудні в салі „Р. Бєсїди“ (Ринок 10) з отсею програмою: 1) Історія алькоголізму і антиалькоголізму. 2) Вплив алькоголю на людський організм. 3) Вплив алькоголю на людську душу. 4) Суспільне значіне алькоголізму. 5) Алькоголізм і закон. 6) Примір популярного викладу із свїтлявими образами. Викладати муть п. др. Іван Раковський і п. др. Андрій Чайківський. Вступ на всі виклади 60 сот., на поодинокі по 20 сот. Шкільна молодіж платить половину. — *Виділ.*

— **Іменованя.** Президія кр дирекції скарбу іменовала комісарів скарбової сторожи I кляси Івана Форостини, Стан. Боро, Мартина Гутковського і Івана Станіславського старшими комісарями скарбової сторожи II кл. в IX. кл. рангі; комісарів скарбової сторожи II кл.: Антона Вандича, Юліяна Котовича, Кароля Брікнера, Антона Особливого, Евзєвія Фраца і Каспра Слєдзівського, комісарями скарбової сторожи I кл. в X. кл. рангі, а комісаря скарб. стор. II кл. Леопольда Слєнаря, провізоричним комісаром скарб. стор. I. кляси.

— **3 залїзниць.** Через цілий час вистави ловецької у Відні будуть видавати ся на всіх стаціях ц. к. державних залїзниць знижені білєти поворотні до поїздів особових і поспішних до Відня з важностию на чотирнацять днів. Білєти сї управляють також до одноразового вступу на виставу.

З днем 1. мая с. р. змінено назву стації Борислав на Борислав-Густанович.

З днем 1. мая с. р. змінено назву стації Камінка Липник на шляху Львів Белзєць на „Камінка волоска“.

— **3 почти.** По гадці розпорядженя міністерства торговлі перенесено з днем 1. мая 1910 ерарияльний ц. к. Уряд почтовий і телеграфічний Львів 3. на улцію Бляхарску, а рівночасно введено в жите в місцє сего уряду клясовий ц. к. Уряд почтовий і телеграфічний з назвою „Львів 19“. Новий Уряд почтовий і телеграфіч-

ний Львів 19. містить ся на залізничім двірці Львів-Підзамче і буде виконувати ту саму урядову діяльність, яку виконував до тепер Уряд поштовий і телеграфічний Львів 3. Уряд поштовий і телеграфічний Львів 3. при ул. Бляхарській буде функціонувати як уряд надавчий і збірниця п. к. Уряду поштової Каси пддничої.

„Дністер“ в 1909 р.

(Дальше).

В пасивах нема ніяких довгів і зобов'язань Товариства (крім незначної квоти 3.943 К провізії, яку агентам з початком 1910. р. виплачено), суть тільки самі фонди Товариства і кавчії.

Кошти адміністраційні вносили 507.003.70 корон (20.94%), попереднього року 466.306.95 корон (20.96%). Дочисливши до того коштів інвентаря, датки сторожам огневим і оплати до каси хорих, до фонду емеритального і каси заосмотреня, яко конечні видатки получені в адміністраціє, виходить сума видатків адміністраційних 632.970.12 К.

Вплати від агентів вливали правильно; в протягу року вплатили они 2,092.828.65 корон (о 83.012.09 К більше як попереднього року).

Надвижка білянсова позістала в сумі 370.383 К з котрої Рада Надзираюча внесе на загальних зборах призначити: 1) 20% до фонду резервового 74.077 К, 2) до фонду пенсійного і каси звосмотреня 29.631 К, 3) на звороти членам 10% премій заплачених за р. 1909. 242.067 К, 4) на публичні добровільні цілі розпорядимости Ради 2.000 К, 5) а решту приділити до фонду спеціального на звороти членам 22.608 К.

В звіті тов-а взаїмного кредиту „Дністер“ зазначено, що минувший рік адміністраційний, подобно як і попередні літа, скінчив ся для Товариства з добрим успіхом. Розвій Товариства відбував ся правильно, фонди збільшили ся, довіре загалу до інституції не захитало ся, браку готівки ані інших трудностей Тов-о не зазнало.

Оборот касовий збільшив ся о 4,153.870 К 16 с і вносить К 17,179.592.14 с. Обороти збільшив ся в наслідок більшого руху на вкладках і на позичках вексельних, як також в наслідок субскрипції акцій Земельного Банку гіпотечного за посередництвом Товариства.

Членів прибуло в р. 1909, бо приступило 357 нових членів з 485 деклар. уділами, виступило 315 (по сплаті позичок) 335 з деклар. уділами, збільшило ся о 42 нових членів з 150 деклар. уділами, на початку р. 1909 було 5223 нових членів в 6067 декл. уділ., так, що всіх членів числило Тов-о 5265 з 6217 деклар. уділами на суму 310.850 К.

Межи членами більше як 9/10 становлять селяни: господарів селян є 4.769 (90.6%), купців, ремієників і промисловців 178 (3.4%), сьвященників 107 (2%), урядників і учителів 156 (3%) церковних брацтв 6 (0.1%), інституцій і товариств 48 (0.9%), властителів більшої посісти 1.

Удїли членські збільшили ся о 21.200.95 К до суми 284.195.74 К (91.4% декларованої суми), пересічно по 53.78 К на одного члена.

Фонд резервовий збільшив ся о 10.150.13 К і вносить К 59.270.71 с.; додавши до сего спеціальну резерву страт К 6.740.45 с. і фонд на різницю курсів в квоті К 720.55 с.; має Товариство загальні фонди резервові в сумі 66.731.71 К. Крім того є осібний фонд гваранційний на забезпеченє евентуальніє страти на кавчії в сумі 11.470.08 К.

Капітали власні Товариства, т. є. удїли і фонди резервові вносять разом 350.927.45 К, о 32.349.93 К більше, як в попереднім році.

З уваги, що капітали чужі (вкладки, довги банкові і інші) вносять 4,844.128.57 К, отже відношенє капіталів власних до капіталів чужих є, як 1: 11 1/2, або як 8.68% : 100%.

Стан льокацій в інших Банках і Товариствах представляє ся з кінцем року в слїдуючий спосіб: цінні папери фонду резервового 57.457 К, цінні папери фонду оборотового 31.241.80 К, разом в цінних паперах було ульоквано 88.698.80 К, се є о 10.740.55 К більше, як в 1908. році.

Вкладки на книжочках ощадности в р. 1909, вложило 3963 сторін 3,820.211.92 К і видано 755 книж., відібрало 2419 сторін 2,948.034 К і сторновано 567 книж., приріст 872.177.92 К, 188 книж., стан з 31/12. 1908. 2,848.890.89 К ча 2.420 книж., отже стан з 31/12. 1909. року 3,721.068.81 К на 2.608 книж.

В тій сумі вкладок містить ся зложена субскрибентами Зем. Банку гіпот. на 2 книжки вкладковї сума 749.355.99 К так, що по відчисленю сеї квоти від загальної суми вкладок 3,721.068.81 К остало би зложених у нас нормальних вкладок на суму 2,971.712.82 К, т. є. що в р. 1909 збільшили ся властиво вкладки о

122.821.93 К. Пересічно випадає на одну книжочку 1.140.33 К.

З банкового кредиту користало Тов-о виключно через реесконтване портфельних векслів. За реесконтвані векслі піднято в протягу року (в 3 банках) суму 1,070.898.22 К, звернули 1,314.485.18 К, остало Тов-о довжне з кінцем року 220.207.20 К, а то: Банкові краєвому 112.306.20 К, Банкові Австро-Угорському 107.901 К. Окрім банкових кредитів до обороту на реесконт портфельних векслів, не було ніякого иншого довгу. В порівнянню з кінцем попереднього року (1908) стан наших довгів в банках зменшив ся о квоту 243.586.96 К. Кредити в банках старано ся зменшити головно тому, щоби на звороти зложеного акційного капіталу Зем. Банку іпот. мати запас портфельних векслів, які можна би зреесконтувати і одержати потрібну готівку.

(Конець буде).

Телеграми

в дня 12. мая.

Льондон. З Пекину доносять, що в Юаншан вібугли розрухи. Доми місіонарів збурено. Телеграфи поперетинано.

Відень. Цісар виїхав вчєра по полудни до Будапешту.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати про ціни збіжа і продуктів у Львові від 2. до 8. мая 1910:

	за 50 клг.
Пшениця	12.75—13.00 К
Жито	8.25— 8.50 К
Ячмінь броварняний	7.25— 7.75 К
Ячмінь на пашу	6.20— 6.50 К
Овес	7.10— 7.30 К
Кукурудза	0.00— 0.00 К
Гречка	0.00— 0.00 К
Горох до вареня	10.50—13.00 К
Горох на пашу	6.80— 6.75 К
Бобик	6.50— 7.25 К
Конюшина червона	65.00—75.00 К
Конюшина біла	70.00—81.65 К
Конюшина шведска	75.00—85.00 К
Тимотка	22.00—25.00 К
Ріпак зимовий	13.25—13.50 К
Насїє конопил	00.00—00.00 К
Хміль старий	00.00—80.00 К
Хміль новий	200.00—210.00 К

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. мая 1910.

Найгарнійша сензация.

Шоленно о 8. год. вечер представлєнє. В недїлі і сьвята 2 представлєнє о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєнє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Для прикрашєня

комхат і Читалєхь!

ТАРАС ШЕВЧЕНКО в домовині і
МОГИЛА ШЕВЧЕНКА над Дніпром

Картини Сластьона виконані в артист. інституті Ангєрєра у Відні у величїві 24+30 см. можна набути в книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10; за 80 сотиків без пересилки, за 1 К з пересилкою (franco). Прибуток з ровпродажі жертвував радн. Ол. Барвіньський на памятник Т. Шевченкови в Київї.

Ол. Барвіньський. Історичний оглядзаснови Народного Дому у Львові (на основі жєрєл). Цїна 80 сотиків.

Ол. Барвіньський. З останних десятиліть XIX віку. — Цїна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego list Edw. Gniewosza, szeła sekcijnego ministerstwa wyznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego — Цїна 10 сот.

Гомерова Одиссея, переклад Ніщїньського Байди). Ч. I і II. — Цїна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідия, переклад Сердешног — Цїна 1 К.

Григорій С. Скворода. — Цїна 30 с.

Кониський, Непримирєна. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймичка, повість. — 60 с.

Княгиня 30 с.

Проф. Ратміров. повість „Мордовця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новєля. — 50 с.

Йов, переслїв П. Ратая. — 1 К.

Можна дістати через адміністрацію „Руслава“ або в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка.

Др. Богдан Барвіньський:

Зїзд галицького князя Данила з угорским коїолем Бєлєю IV. в Прєшбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18. — Цїна 50 сот.

Прєшбурський зїзд в справі спадщини по Бабєнбєрґах. (Причинок до історії великого австрійського безкоролїва). Львів 1903. 8° ст. 27. — Цїна 30 с.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Литовско-руский. Історична монографія. Жовква 1905. 8° ст. XIV+170. — Цїна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Цїна 50 с.

Bogurodzicza dzewicza a історичні висновки Дра Щурата. (В інтересі історичної правди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Цїна 20 с.

Історичні причинки. Розвідки, замїтки і материяли до історії України-Руси. I. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170. — Цїна 2 К.

Історичний розвиток імені українсько-руского народу. Львів, мал. 8° ст. 41. Цїна 40 с.

Pieczęcie książąt halicko-włodzimierskich z pierwszej poł. XIV. w. Краків 1909. мал. 8° ст. 22. Цїна 40 с.

Pieczęcie bojarów halicko-włodzimierskich z pierw. połowy XIV. w. — вел. 8° ст. 4. Львів Цїна 5 сот.

Дїстати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Тєлєфон 788. — Конто щадницї поштової 25.261.

Товариства взаїмних обезпечєн

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20. (власний дїм).

приймає обезпечєня будинків, збіжа і знєрядїв господарських, від шкїд огневих під корисними услївами,

числїть умїркованї премїї за обезпечєня,

лїквідує шкоди безпроволочно по пожарї,

удїляє обезпечєним членам з річної надвижки звороти.

За рік 1909 припадає на користь членів зворот 10%.

Полїси „Дністра“ приймає при позичках Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Галицька Каса Ощадности, Руска Щадниця і інші каси ощадности.

Через „Дністер“ можна асекуровати ся на житє в Товаристві взаїмних обезпечєн в Кракові. Інформації до обезпечєн удїляють агєнції „Дністра“.

Зголєшеня письмєнних господарів о агєнцію приймають ся тільки з таких громад, де вщє не робить инший агєнт „Дністра“.

Фонди „Дністра“ 31/12 1909 вносять: Фонд резервовий і резерва премїї К 2,146.977.—; инші фонди К 594.647.—; разом К 2,781.624.—

Канцєлярїї Товариства отворєні для сторїн від год. 8—2.